A°. 1843. N°. 102.

ARNHEMSCHE COURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 in de drie maanden.

DINGSDAG 23 MEI.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels *f* 1,00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

De hoogleeraar ACKERSDIJCK, *over de conversie van schuld.*

De heer ACKERSDIJCK wijst aan, hoe het aannemen van het ontwerp verdere reductie volstrekt zoo goed als onmogelijk maakt; hoe men zich verbindt om het werkelijk ontvangen kapitaal nimmer af te lossen of de rente niet dan met betaling van eene premie van 41 ten honderd te verminderen. »De ontwerper behoefde ook niet karig te zijn in »zijne berekeningen, want de handelwijze is blijk»baar die van den prodigus met den geldschieter: »de eerste is bereid schuldbekentenissen af te ge»ven voor veel grootere sommen dan hij ontvangt, »alles voor de toekomst te beloven, mits hij maar »voor het oogenblik geholpen worde; — en de »geldschieter stelt de kansen, om veel meer te be»dingen, dan hij leent, om de laatste middelen »van den onbezonnen verspiller nog uit te put»ten, tegen over die van niet volstrekt betaald te »worden. Welk oordeel zoude men vellen over »den familie-vader, welke zulke verbindtenissen »aanging?"

De heer ACKERSDIJCK wederlegt hetgeen van de zijde des ministers omtrent de amortisatie en den verkoop gezegd wordt, welke in plaats eener verdere reductie zou komen, op gelijke wijs als wij in een onzers artikels daarover spraken. »Wie »ziet niet in, dat, wanneer de voorspoed onzer »financiën ons in de gelegenheid stelde om in te »koopen, juist daardoor de koers zoo zoude stij»gen, dat wij verpligt zouden zijn de ontzaggelijke »premie van 41 ten 100 te betalen, — en dat, »indien de koers gunstig voor den inkoop stond, »dit het gevolg zoude zijn van omstandigheden, »die ons daartoe buiten staat zouden stellen. Konde »onze regering in de laatste maanden van 1830 de »schuld door inkoop *verminderen*?"

En is het niet het toppunt der ongerijmdheid, welke alleen in het brein van den heer ROCHUSSEN kon opkomen, van amortisatie te spreken, ja bepalingen omtrent een toekomstig amortisatie-fonds te maken, op denzelfden tijd, dat men in één enkel jaar van rust en vrede, in kalme omstandigheden, zonder buitengewone rampen, tien millioen te kort komt? Is het niet het toppunt der ongerijmdheid om wonderen te beloven, door amortisatie te bewerken, en van het oprigten van een amortisatie-fonds te spreken, terwijl de uitgaven verscheidene millioenen meer beloopen dan de inkomsten en men die *op het papier alleen* door toevallige, uiterst onzekere baten doet sluiten? Met regt noemt de hoogleeraar dit, *eene finantiële goochelarij*.

Gelukkig houdt de verwisseling der vijf percents effecten in vier en een half voor den eenigen maatregel, welke voordeelig kan zijn, en beproefd moet worden. Op die wijze bezuinigt men nagenoeg anderhalf millioen gulden aan jaarlijksche rente, zonder dat wij later aan de schuldeischers van den staat meer behoeven terug te geven, dan wij ontvangen hebben. Wij behoeven daarbij tevens niet, gelijk bij het ministerieel ontwerp, de hoop op te geven, om bij eene latere regeling onzer financiën, bij een verstandiger bestuur, het thans in vergelijking met andere volken zoo geringe crediet van den staat zich te zien verbeteren en eene nieuwe reductie mede zonder schuldvermeerdering mogelijk gemaakt te zien.

De tegenwoordige maatregel, zegt de heer ACKERSDIJCK met rede, is alleen verklaarbaar, »indien wij »vooronderstellen, dat het bij ons zoo ver geko»men is, dat een minister, den staat der financiën »wanhopig achtende, alleen de zaken, zoo als men »het uitdrukt, nog eenigen tijd wenscht gaande »te houden, om ze dan te laten instorten."

Dat de maatregel van den heer ROCHUSSEN ook daar verdedigers gevonden heeft, waar men verwachten mogt ze niet te vinden, kan niemand verwonderen. Het is niet de eerste gelegenheid, dat de ministers zich de kolommen van dagbladen wisten te openen, welke onafhankelijk heeten. Men weet het, er is geene zaak zoo slecht, ter welker verdediging men geenen *advokaat* kan vinden. Prijkt al de borst met het ridderlint, de dankbaarheid des ministers verzoet veel moeite en arbeid.

Het *Handelsblad* tracht zich op de gemakkelijkste wijs van de wederlegging van den heer ACKERSDIJCK te ontslaan door het als de leer der *school* te doen voorkomen, en aldus hun, welke het niet lazen, wijs te maken, alsof de schrijver zich bij onwezenlijke bespiegelingen had bepaald, de praktijk had uit het oog verloren. Het is zeker de gemakkelijkste wijs om gelijk te hebben, zich aldus met eene magtspreuk aan den strijd te onttrekken. Maar waarlijk, men behoeft het geschrift van den heer ACKERSDIJCK slechts even in te zien en het zal moeijelijk te begrijpen zijn, wat het *Handelsblad* hier door dat verwijt van *school* en *schoolsch* verstaat, of het moest zijn dat de praktikale opmerkingen van den heer ACKERSDIJCK op eene echte fiksche theorie rusten en dat het *Handelsblad* deze voor overtollig houdt.

Ook een ander man, grondig onderrigt in de verschillende theoriën der schrijvers, met eene naauwkeurige kennis toegerust van het financiewezen der verschillende staten van Europa, in wiens opmerkingen theorie en praktijk immer hand aan hand gaan, — de schrijver der *Staatkundig-financiele beschouwingen* heeft nog in ons nommer van zondag verklaard, »dat de vermindering der rente »van 5 op $4\frac{1}{2}$ pCt., *zonder eene vermeerdering van »kapitaal*, de doelmatigste maatregel is, als welke »alle kansen voor de toekomst openlaat, en, bij »meer openbaarheid en orde in 's rijks financiële »aangelegenheden, ontwijfelbaar geleidelijk zou kun»nen ten uitvoer gebragt worden."

Het boekje van den heer ACKERSDIJCK is niet alleen met zaakkennis, het is met eene warmte geschreven, die het hart goed doet. Men verheugt zich eindelijk eens te doen te hebben met eene diepe, levendige overtuiging, welke beseft, dat het pligtverzuim is te zwijgen, wanneer onze stem misschien van eene dwaling van veruitziende gevolgen kan terughouden. Dat »de toon van het »boeksken aan het *Nederlandsch Nieuwsblad* niet »bevalt, is natuurlijk. Hoe zou eene gehuurde pen ijveren voor den warmen gloed van echte overtuiging vatbaar zijn; de edele verontwaardiging begrijpen kunnen, welke heillooze plannen opwekken? Mannentaal moet haar van zelve vreemd in de ooren klinken.

De beurs oordeelt gunstig, zegt men. Dat het plan rijzing moest veroorzaken, spreekt van zelf; het was nieuw voedsel, dat men den verderfelijken speculatie-geest bood, waartoe een drie percents effect boven al gunstig was. Het was geenszins het besef der voortreffelijkheid van dat plan. Het bewijst zekerlijk, dat het voordeelen aanbiedt aan de beurs-speculanten, maar nog niet dat het heilzaam is voor het land. Maar dat de meening der beurs zoo bijzonder gunstig niet was, ondanks alle aangewende kunstgrepen, blijkt uit den nog altijd lagen stand der effecten, welke, zoo het den heer ROTHSCHILD niet gelukt ze op te drijven, de plaatsing van een drie percents effect, zelfs tegen 72, onmogelijk zal maken.

Inmiddels is de openbare beraadslaging der Staten-Generaal op heden bepaald en heeft het verslag der centrale afdeeling het licht gezien. Gelijk gewoonlijk, wanneer de zaak eenigen tijd geduurd heeft, is de stemming veel zwakker en flaauwer dan vroeger, zonder dat daarvoor gronden opgegeven worden. Wanhoop, om immer aan schuldvermindering te denken, schijnt zelfs sommige leden er over heen te zullen doen stappen, dat de staat zich voor de geringe som van *honderd veertig millioenen* meer schuldenaar stellen zal dan hij ontvangen heeft. Maar hoe zullen zij henen stappen over de zonderlinge vereeniging van zoo geheel vreemdsoortige zaken in één ontwerp? hoe over de ongerijmdheid om de tijdelijke schuld aan de handelmaatschappij in eene blijvende te herscheppen, ten einde nieuwe anticipatiën op de koloniale producten mogelijk te maken en bij de oude verwarringen in het financiële nieuwe te voegen? Hoe over de wijze, waarop men de Belgische inschrijvingen tot geld maakt? Hoe over de achttien tonnen gouds, welke men de makelaars als courtagie-gelden in de handen speelt? Zullen zij dit alles goedkeuren, alleen ten einde jaarlijks op de renten twee tonnen meer te kunnen besparen?

De minister heeft getracht alle batterijen te laten werken. Daarom moest er wederom een committé-generaal plaats hebben. Beloften zullen daar niet gespaard zijn, misschien heeft hij zich ook nog wat laten afdingen. Het is een heerlijk middel om door redenen, welke hij zich schamen zoude in de openbare vergadering te laten hooren, de twijfelaars te winnen, eenen aanval op hunne overtuiging te wagen, een beroep op hunne vriendschap te doen. Dergelijke comités-generaal zijn middelen, welke een eerlijk bestuur zich schamen zoude te gebruiken, een bekwaam beneden zich zou achten.

Van den uitslag dezer beraadslaging zal het afhangen of de Staten-Generaal het voorbeeld hunner voorgangers onder WILLEM I zullen opvolgen, en of men later met gelijke strengheid van hen zal moeten spreken als de heer ACKERSDIJCK zich verpligt vond, om, krachtig en nog altijd gematigd, van hunne voorgangers te doen? Van deze beraad-

slaging zal het afhangen of zij aan zwendelaars-plannen, gelijk de hoogleeraar ze naar naar waarheid noemt, deel zullen nemen. Wat ook gebeure, mogen zij zich herinneren, dat er voor hen, zoo wel als voor hunne voorgangers, eene geschiedenis zijn zal, die met strengheid over hen regt spreken zal!

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, *20 mei*. In de zitting der Tweede Kamer van heden is ingekomen een verzoekschrift van het armbestuur der hervormde gemeente en het bestuur der gasthuizen te Zwolle, houdende bedenkingen tegen de voordragt van wet tot regeling van 's rijks openbare schuld. Verzending aan de daartoe bestemde commissie.

De centrale afdeeling doet verslag nopens de ontwerpen van wet, tot wijziging der bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering wegens de boedelscheidingen, rakende de minderjarigen. De beraadslagingen over die ontwerpen zullen gehouden worden na die over de voordragt betrekkelijk de regeling van 's rijks openbare schuld.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet, houdende intrekking en vervanging van titel VI, boek II, des wetboeks van Burgerlijke Regtsvordering; handelende *van het vereffenen van kosten*, *schaden en interessen*, mitsgaders van de kosten *van het proces*.

De heeren *Star Busmann*, *de Bakker*, *de Man*, *Scheers van Harencarspel*, *Luzac* en *Nedermeijer van Rosenthal* hebben het voorstel uit verschillenden hoofde bestreden.

Velen hunner achten eene herziening van een deel der wetgeving, die eerst korten tijd was ingevoerd aan groote bezwaren en bedenking onderhevig. Die wetgeving toch maakte een zamenhangend geheel uit; de verandering van een deel derzelve zou het noodzakelijk verband kunnen verbreken. Men beweerde daarom niet, dat elke verandering, hoe ook genaamd, ondoelmatig moest worden geoordeeld, maar men geloofde, dat elke wijziging met voorzigtighgid behoorde te geschieden en dat de dringende noodzakelijkheid der verandering moest bewezen zijn. De wijziging behoorde dan ook geen onderwerp van ondergeschikt belang, maar wel punten van algemeen belang te betreffen. De leden, die dit gevoelen voorstonden, verklaarden, dat zij van de gebiedende noodzakelijkheid tot verzorging van den thans in beraadslaging zijnden titel van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering geenszins overtuigd waren. Zij geloofden niet, dat daardoor meerdere eenvoudigheid en minder omslag zouden worden ingevoerd, of dat daardoor de belangen der ingezetenen zouden worden bevorderd. Wel is waar, de bepalingen, welker verandering thans wordt voorgedragen, hadden in de toepassing tot eenige moeijelijkheden aanleiding gegeven en onderscheidene uitspraken van hoven en regtbanken waren daaromtrent in verschillenden zin gewezen, — doch dit kan, huns bedunkens, geene reden opleveren om dadelijk tot herziening van een deel der nationale wetgeving over te gaan.

Sommige leden, die deze voordragt bestreden, kwamen tegen den vorm op, waarin de wijzigingen vervat waren, die naar men meende tot verwarring in de toepassing en beoefening van het regt zou kunnen leiden. Men meende, namelijk, dat de gewijzigde artikelen niet op derzelver plaats in de wetboeken moesten worden ingelascht, maar dat er zoogenaamde revisie-wetten achter de wetboeken dienden geplaatst te worden.

Andere leden eindelijk bestreden het ontwerp, uit hoofde van de veranderde bepalingen, die daarbij werden voorgedragen. Men hield dezelve voor noodeloos omslagtig. Men begreep, dat de eenvoudigheid en kortheid in de manier van procederen daarbij uit het oog waren verloren. Men oordeelde, dat daarbij eene ongelijkheid tusschen de onderscheidene regters werd tot stand gebragt, welke men ondoelmatig keurde.

Al de redenaren meenden hunne medeleden op het belangrijke van het ontwerp aandachtig te moeten maken, hetwelk niet in het voorbijgaan diende behandeld te worden, omdat daardoor een gewigtig stelsel voor het vervolg zou worden aangenomen.

Z. Exc. de minister van justitie heeft de voordragt verdedigd. De beraadslagingen gesloten verklaard zijnde, gaat men ter stemming over; het ontwerp wordt *niet aangenomen*, met eene meerderheid van 27 tegen 21 stemmen. Z. M. zal alzoo eerbiedig worden verzocht, dit ontwerp in nadere overweging te nemen.

Daarna wordt de openbare zitting tot de volgende week verdaagd.

Vervolgens is eene zitting met gesloten deuren gehouden, waarin Z. Exc. de minister van financiën, naar aanleiding van het algemeene verslag der centrale afdeeling, betrekkelijk de regeling van 's rijks openbare schuld, eenige inlichtingen en ophelderingen aan de leden heeft medegedeeld. Ook HH. Exc. de ministers van justitie, van binnenlandsche zaken, van koloniën, enz., waren in deze vergadering tegenwoordig.

's Gravenhage, *21 mei*. Naar men verzekert zouden er nog eenige nadere wijzigingen in de voordragt van wet tot regeling van 's rijks openbare schuld gebragt worden.

Arnhem, *21 mei*. Het *Nieuwsblad* heeft den opper-dominé-generaal in zijne bescherming genomen. Het deed dit op eene zoo gematigde, beleefde en fatsoenlijke wijze, dat het artikel zekerlijk bij ongeluk in *dat* blad geraakt is. Men zegt daar, dat de heer VAN ZUYLEN met het lezen van alle kerkelijke en godsdienstige geschriften ten doel heeft, tegen alle plannen en maatregelen te waken, welke zoude kunnen vallen in de termen van de tweede alinea van art. 194 der grondwet. Zoude Zijne Excellentie zich dan niet zeer veel nuttelooze moeite en eindelooze verveling uitsparen, indien hij zich bij die geschriften bepaalde welke over het *bestuur* der kerk handelen, en de geschillen over de *leer* voor hen overliet, welke in derzelver uitpluizing belang stellen?

Arnhem, *21 mei*. Omtrent iets overouds deelt de *Nordische Biene* een berigt mede, dat desniettemin tot het jongste behoort. In het jaar 1841 werd in Siberië een mammouth's lijk met huid en haar en vleesch gevonden, waaromtrent een reiziger meldt; »*Pallas* vond reeds in het jaar 1772 in het noordelijk gedeelte van Siberië, in den bevroren bodem, geheel behouden overblijfsels van eenen neushoorn. Later, in het jaar 1806, ontdekte de reiziger *Adams*, aan den mond der Lena, een bijna volledig mamouth's lijk, dat thans in het keizerlijke museum van wetenschappen bewaard wordt. Het was reeds in het jaar 1799 door *Tangusen* met vleesch, vel en haar gevonden, maar gedurende de zeven jaren, tot dat *Adams* daar aankwam, hadden de beeren die gedeelten verscheurd, welke ontbloot waren. Gedurende mijn verblijf in Siberië hoorde ik in februarij 1842, dat aan de oevers van de rivier Tas, welke 300 wersten van de IJs-zee in de Jenisei valt, een volslagen lijk van eenen mammouth met vleesch en huid ontdekt was, door het wegspoelen des waters was het allengs uit den bevroren bodem te voorschijn gekomen. Ik gaf van dezen vond kennis aan het keizerlijk genootschap voor natuurlijke historie te Moskou en nam maatregelen om deze zeldzaamheid voor het genootschap te behouden: maar ik zelf moest weldra Siberië verlaten en naar St. Petersburg terugkeeren. Thans zijn, door de tusschenkomst van den gouverneur van Tobolsk, den staatsraad *Ladeschenski*, deze overblijfselen der voorwereld, met tallooze moeite, na eene reis van 2000 wersten, door onbewoonde streken, in Tobolsk aangekomen, en spoedig zal men het dier opgevuld in Moskou zien. Opmerkelijk is nog de omstandigheid, dat men uit de spijzen, in de maag van dit dier voorhanden, met zekerheid zal kunnen opmaken, of Siberië in den tijd vóór den zondvloed even koud was als thans.

Ingezonden stukken.

Staatkundig-financiële beschouwingen.

HET ONTWERP VAN WET TOT (ZOOGENAAMDE) REGELING VAN 'S RIJKS OPENBARE SCHULD.

(*Vervolg en slot van no. 100.*)

Aan dit laatste artikel was het voorbehouden om nog nader de redenen te ontwikkelen, waarom het mislukken van het ontwerp, al wierd hetzelve met eenstemmige goedkeuring der Kamers tot wet verheven, toch als hoogstwaarschijnlijk moet worden beschouwd. Doch de gebeurtenissen van den dag maken het noodzakelijk, vooraf eenige aanmerkingen in het midden te brengen. Waarom de verdediging van het ontwerp in een *geheim comité*? Is er niet ruimschoots gelegenheid geweest tot deszelfs *openbare verdediging*? Wat beteekent dan de memorie van toelichting, het antwoord der regering op de bedenkingen der afdeelingen van de Tweede Kamer? tot wat nut de ministeriële dagbladen? Is er niet ook thans nog gelegenheid tot *openbare verdediging*, zoo van het geheel als van deszelfs onderdeelen, bij de algemeene discussie? Waartoe het geheim? Voor de gewone regtbanken worden alleen zaken, waarvan de openbaarheid nadeelig zoude zijn voor de goede zeden, bij geslotene deuren verhandeld. Bestaat hier een dusdanig geval? Onzedelijk moge het zijn, de schuldvordering op België — de laatste, men mag haast zeggen, de eenige, eigendom, die den staat is gebleven — voor zes of acht millioen gulden minder, dan dezelve waard is, aan eenen vreemden bankier af te staan; onzedelijk moge het zijn, thans, in vollen vrede, de hulp van buitenlanders, die ook in de hagchelijkste omstandigheden kon gemist worden, in onze financiële zaken in te roepen; onzedelijk moge het door sommigen geacht worden, den schuldeischer, die van zijne zijde het kapitaal nimmer kan opvragen, tot mindere rente te willen dwingen, terwijl men de tot de aflossing van deszelfs schuldvordering benoodigde som niet bezit, maar bij anderen iets goedkooper gaat opzoeken; onzedelijk moge het zijn, thans eenen maatstaf van $4\frac{23}{100}$ pCt. intrest als den juisten te willen doen voorkomen, terwijl men, nog geene twee jaren geleden, de houders van uitgestelde schuld GEDWONGEN heeft, hunne titels, *onder korting van vier en acht tiende pCt. intrest*, *en intrest op intrest*, *over twee honderd vijf en twintig jaren berekend*, aan den staat af te staan; onzedelijk moge het zijn, dat aan de houders van uitgestelde schuld, welke nog niet tot de conversie hebben kunnen besluiten, met de berekening van $4\frac{23}{100}$ pCt. intrest vergund wordt; onzedelijk moge het zijn, dat men alzoo de waarde van het geld met drie verschillende schalen weegt: de eene, $4\frac{8}{10}$ pCt., voor den houder van uitgestelde schuld, die, zijns ondanks, aan den staat intrest moet vergoeden; de tweede, $4\frac{2}{3}$ of $4\frac{1}{2}$ pCt., voor den begunstigden kooper der Belgische schulvordering; de derde $4\frac{23}{100}$ pCt., voor hem, die van den staat intrest heeft te innen; onzedelijk moge het zijn, de algemeene schuld, zonder noodzaak en zelfs zonder behoorlijk equivalent, met meer dan honderd millioen te verhoogen; onzedelijk moge het zijn, daardoor voedsel te geven aan de noodlottige gedachte, welke reeds zoo veel kwaad gesticht heeft, dat de staat niet daaraan denkt om ooit deszelfs schulden af te lossen; onzedelijk moge het zijn om niet ten minste te beproeven, of men de burgers van den staat niet van de doelmatigheid dier hoogst aanzienlijke schuldvermeerdering zoude kunnen overtuigen; onzedelijk moge het zijn, om, ten gelieve van een oogenblikkelijk schijnbaar voordeel, het land van de gelegenheid te berooven, om, gedurende eene lange reeks van jaren, ook van de allergunstigste omstandigheden voordeel te kunnen trekken; onzedelijk moge het zijn, om, zoodoende, den lande alle kans van verligting der lasten voor de toekomst af te snijden; onzedelijk moge het zijn, den militair, die, volgens de wet, eene inschrijving van *f* 600 jaarlijks op het grootboek moet bezitten ten einde eene echtvereeniging te mogen aangaan, te dwingen, daarvoor een kapitaal van *f* 14,200 (ondersteld, dat de 3 pCt. op 71 pCt. blijven) te besteden, terwijl hij tot nu toe slechts omstreeks *f* 12,000 noodig had; onzedelijk moge het zijn, weduwen, weezen en corporatiën te dwingen, hunne kapitalen tegen eenen minderen intrest aan den staat te vertrouwen, dan door het uitzetten der gelden op solide onderpanden, gebouwen en landerijen, zoude zijn te bereiken; onzedelijk moge het zijn, ja barbaarsch, de inkomsten van pieuse gestichten te besnoeijen, die men, weinige jaren geleden, uitgenoodigd heeft, hunne kapitalen niet in 2½, maar in 5 pCt. nationale schuld te beleggen; deze en nog vele andere onzedelijkheden mogen uit het ontwerp kunnen afgeleid worden, — doch dezelve zijn niet van zoodanigen aard om de openbaarheid der beraadslagingen deswege te beletten. Er komen daarbij geene feitelijke, tastbare aanrandingen op de goede zeden voor. Waarom dan hier een geheim comité? Al zijn er in onze Kamers, en gelijk elders, vooral in de Eerste Kamer, mannen van veel ondervinding in financiële aangelegenheden, — zoo moet daarom het oordeel van allen buiten de Kamer niet uitgesloten worden. Vreest de heer [illegible] eene openhartige, ronde discussie? Wederlegt hij in een geheim comité de zwaarwigtige bedenkingen, door de drukpers in het midden gebragt en stelt daardoor den publicist aan de verzoeking bloot, om, ten einde de ministeriële drogredenen in derzelver naaktheid te vertoonen, van het vertrouwen van een der leden van de Kamer misbruik te maken? Is dit met opregte wapens gestreden, dan wel in den geest van den »regtsgeleerden aanhang van het ministerie van financiën«?

Men beroept zich op Engeland. Indien ik mij niet vergis, bestaat daar geene verpligting voor het par-

lement om bij *eenige* gelegenheid vreemde toehoorders toe te laten; deze worden slechts getolereerd. Doch zoo weinig maakt het parlement van deszelfs regt tot uitsluiting van het publiek gebruik, dat er nimmer eenige beraadslaging in het geheim plaats heeft. Men noeme eenig financieel onderwerp, dat ooit in het Engelsch parlement is behandeld, zonder dat de dagbladen regelmatig er verslag van hebben gegeven. Wat in Engeland zonder de toelating van vreemden geschiedt, zijn de stemmingen (*divisions*); doch dit heeft eene gansch andere reden; men wil voorkomen, dat iemand, die niet lid is van het Huis, zich in de rijen van eene der beide partijen indringe. Ook in Frankrijk zijn geheime toelichtingen tot of geheime beraadslagingen over financiële onderwerpen onbekend. Zouden deze dan juist in Nederland vereischt worden? Heeft bij ons eene goede zaak zoo zeer de openbaarheid te schuwen? Wanneer eenig vraagstuk de geldelijke belangen der ingezetenen van den staat betreft — en dit is bij elke financiële wet het geval — mag zich dan in eenen constitutionelen staat niet elk burger overtuigen, dat de algemeene aangelegenheden opregt behandeld worden, en dat de hatelijke geruchten omtrent aanzienlijke beurs-operatiën voor rekening van deze en gene staatslieden door het openlijk gedrag dier lieden geensins worden bevestigd?

Dat geheim comité leidt ons als van zelf tot het eigenlijk onderwerp terug, vermits hetzelve tot de vraag aanleiding geeft:

Zijn deze, zoo dikwerf gevraagde en bewilligde geheime zittingen wel geschikt om de kapitalisten thans grooter vertrouwen in de Nederlandsche effecten te doen stellen dan voor eenige jaren?

Of is er klaarheid gekomen in 's lands financiële aangelegenheden? Is de hoegrootheid der schuld naauwkeurig bekend? Zijn de baten en lasten van het amortisatie-syndicaat duidelijk opgegeven en verrekend? Kan een minister niet, even goed als voorheen, millioenen besteden buiten de toestemming der volksvertegenwoordiging?

Is het door het tegenwoordig bestuur ontdekte en met ijver verdedigde zoogenaamde staatsregt, dat den staat de bevoegdheid toekent om de jegens particulieren aangegane verbindtenissen eigenmagtig en willekeurig te wijzigen, geschikt om vertrouwen in te boezemen?

Wij zullen niet treden in een onderzoek omtrent het regtvaardige en billijke van den maatregel, betreffende de uitgestelde schuld, maar alleen vragen, of niet de talrijke houders dier schuld bij de wet gedwongen werden, hunne titels af te staan tegen omstreeks een derde van hetgeen dezelve aan de meeste houders hadden gekost, tegen één derde van de wiskundige waarde, die het effect had op den grondslag van wetten, WELKE HEILIGLIJK MOESTEN GEËERBIEDIGD WORDEN; tegen één derde van de waarde, die het effect, bij een beter beheer van zaken, hoogstwaarschijnlijk binnen weinige jaren weder zoude verkregen hebben? Het moet, bij allen mogelijken eerbied voor de wet, geoorloofd zijn om ook te vragen, of niet de gedwongene conversie de speculanten, welke op de onomstootelijkheid der wetten, betreffende de staatsschuld, vertrouwd hadden, zwaar benadeeld, alsmede de oorspronkelijke houders van het vooruitzigt beroofd heeft, om allengs de gevolgen van eene onder de Fransche dwingelandij gepleegde schending uitgewischt te zien? — Men mag vragen:

Zijn er niet in de laatste jaren, in weerwil van de stellige belofte, de schuld niet te zullen vermeerderen, elk jaar nieuwe schulden bij de oude gevoegd?

Is de uitgifte dier nieuwe (vijf pCts.) schulden niet gedeeltelijk bewerkstelligd tegen prijzen, lager dan die, waartoe Nederland ooit in tijd van rust en vrede geld heeft opgenomen?

Blijkt niet thans, dat de nog uit te geven zes millioen gulden vijf pCts. schuld, welke men algemeen dacht, dat niet zonder nadere toestemming der Kamers zouden worden te gelde gemaakt, door den heer ROCHUSSEN zoo niet verkocht, dan toch ten minste verpand zijn?

Bestaat er niet, juist op dit oogenblik, een te-kort in 's rijks middelen, zoo aanzienlijk, dat zelfs in onze, aan misrekeningen en teleurstellingen zoo rijke financiële geschiedenis naauwlijks eenig voorbeeld daarvan is te vinden?

Werd het bestaan van dit te-kort ruiterlijk verklaard, deszelfs oorsprong door de Staten-Generaal met naauwgezetheid onderzocht en door eene bijzondere wet in deszelfs aanvulling, voor zoo veel noodig, voorzien, of dit ontzettend te-kort slechts ter loops in eene wet vermeld, welke een gansch ander onderwerp betreft?

Wordt er bij het ontwerp een tijdstip bepaald, wanneer de tot dekking van het te-kort benoodigde nieuwe geldleening zal worden genegocieerd, opdat er eenmaal eene volledige vereffening van het verledene plaats hebbe, eenmaal aan deze hydera[?]htige te-korten voor goed een einde komen moge?

Of zoude integendeel de vergunning tot de uitgifte van twintig millioen nieuwe schuldbrieven, ten goeder rekening, niet kunnen aanleiding geven om de ongelukkige gewoonte te volgen en wederom door verpanding van effecten in de loopende uitgaven te voorzien?

Werd de vlottende en naar verkiezing van den houder opzegbare schuld niet in de laatste jaren zoodanig vermeerderd, zoodanig buiten evenredigheid met de beschikbare middelen van den staat gebragt, dat de staat, bij eenige onvoorziene staatkundige of financiële gebeurtenis (en hoe veel blijft niet door sommige staatslieden onvoorzien?) bezwaarlijk aan deszelfs verpligtingen zoude kunnen voldoen?

Is niet daardoor de vrees voor een bankroet zeer versterkt ook bij hen, die een onbepaald vertrouwen stellen in de Nederlandsche goede trouw?

Is niet, weinige maanden geleden, een tractaat met België aangegaan, waarbij niet slechts de bijdrage van België in de schuld op nieuw werd verminderd, maar ook bepalingen betreffende scheepvaart en handel werden vastgesteld, tegen welke de bloem van Amstels handelaren zich ten krachtigste verzet en waarvan zij, in overeenstemming met de periodieke drukpers, den ondergang van den nog steeds gewigtigen Rijn-handel voorspeld heeft? En kan het vertrouwen der kapitalisten thans zoo groot zijn, dan wanneer eenige jaren de ongegrondheid dier droevige voorspellingen mogten hebben doen blijken?

Heeft het hatelijk gerucht, dat de regering of de handelmaatschappij koloniale producten direkt ten verkoope naar Engeland zendt, niet eene nieuwe vrees voor den ondergang van onzen handel bij de reeds bestaande gevoegd?

Verergert niet van dag tot dag de stand onzer muntspecien, zonder dat de regering den moed of de kracht heeft, een kwaad te verhelpen, tot welks lang gewenschte en dringend noodzakelijke stuiting de afdoening van zaken met België de schoonste gelegenheid gaf? Zoude niet daardoor den algemeenen lande vrij wat meer voordeel aangebragt en de toekomst vrij wat beter voor grootere rampen behoed geworden zijn, dan door eenige andere financiële operatie?

Kan het vertrouwen verwekkend zijn, dat onder het tegenwoordig bestuur de geest van speculatie (niet wijsgeerige, maar materiële, voordeel-bejagende) zoo zeer heeft veld gewonnen, dat zelfs een gewezen voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, hij, die de beraadslagingen der volksvertegenwoordigers bestuurde, tot speculant wordt; die landerijen »tegen verhoogden prijs" opkoopt van eigenaren, »die in de stellige verwachting verkeeren, dat de verveening van die gronden nimmer zoude worden toegestaan," terwijl hij, ex-voorzitter van de Tweede Kamer, wel weet, dat deze vergunning aan hem en de overige rekwestranten niet kan worden geweigerd (1)?

Heeft het bestuur bij deze gelegenheid niet getoond, dat het zich niet het minst bekreunt om de adviezen der meest achtbare en aanzienlijke autoriteiten, wanneer deze niet in overeenstemming zijn met zijne eigene bedoelingen?

De souverein moge het regt toestaan om een privilegie in te trekken, dat sedert bijkans vierde-halve eeuw ongestoord bezeten, door alle tijden heen geëerbiedigd en waaraan steeds eene hooge waarde gehecht werd. Doch hebben ministers, welke den vorst voorstelden, om, ten spijt van de klemmende vertoogen van de regering der hoofdstad en strijdig met de advijzen van alle ter zake geraadpleegde autoriteiten, zoodanig privilegie te vernietigen, zich de liefde en het vertrouwen der ingezetenen van de zoo hard behandelde stad verworven, die, misschien niet ten onregte, vermeende, wat meerder belangstelling te hebben verdiend? — En beteekent de meening van Amsterdam niets meer in Nederland? niets meer in financiële aangelegenheden?

Neen, Amsterdam zal de nieuwe 3 pCt. schuldbrieven, het gewrocht van den heer ROCHUSSEN, van eenen Franschen bankier en van eene Belgische maatschappij, niet willen nemen tegen den prijs, dien het hun onderling behaagd heeft, daarvoor vast te stellen. Doch het buitenland zal dit nog minder doen. Buiten 's lands namelijk wordt een Belgisch effect voor ten minste even goed gehouden als een Nederlandsch, en zal men dan een 3 pCts. Nederlandsch voor 71 willen koopen, terwijl $2\frac{1}{2}$ pCts. Belgische schuldbrieven in circulaires, naar alle landen verzonden, tegen 55 à 56 pCt. worden aangeboden en hoogstwaarschijnlijk aan de begunstigden tegen nog veel minderen prijs worden afgestaan?

Voorts is, gelijk reeds vroeger werd aangemerkt, *het tijdstip* allerongelukkigst gekozen. Er zijn nieuwe, aanzienlijke geldleeningen voor eenige zeer geaccrediteerde staten op handen. Engeland zal, tot dekking van een oogenblikkelijk te-kort, misschien nieuwe vlottende schuld daarstellen. In Frankrijk staat de minister van financiën op het punt, het tweede gedeelte der sints lang door de Kamers bewilligde groote negociatie aan te besteden. Ook Oostenrijk schijnt met eene nieuwe leening zwanger te gaan. Herhaaldelijk lezen wij in de dagbladen, dat de groote verloskundige op reis naar Weenen is, om zijne kunst daar uit te oefenen. Onderscheidene andere Duitsche staten nemen groote sommen op tot daarstelling van spoorwegen, en wel tegen eene veel hoogere rente, dan deze staten in de laatste jaren gewoon waren te geven. Rusland geeft de tweede reeks der 4 pCts. leening bij STIEGLITZ uit, en wel tegen prijzen, welke eene veel voordeeliger belegging voor de kapitalen aanbieden, dan een drie pCts. effect tegen pl. ms. 71 pCt. Naar den maatstaf van $4\frac{23}{100}$ pCt. intrest, in het ontwerp der conversie- of reductie- of regelingswet aangenomen, zijn de obligatiën der Russische leening bij STIEGLITZ, wanneer de aflossing *à pari* binnen veertig jaren plaats heeft, omstreeks $97\frac{1}{8}$ pCt., of, den zilver-roebel naar deszelfs gehalte, tegen f $1.87\frac{1}{2}$ Nederlandsch courant berekend, bijkans $91\frac{1}{10}$ pCt., Amsterdamsche beursstijl, waard. Zal de onafhankelijke kapitalist — wij vragen het met het volle bewustzijn der veelvuldige hulpbronnen van Nederland, die wij zelve meermalen geschat hebben — het effect van eenen (dit valt helaas niet te loochenen!) diep onder schulden bedolven, tot overspanning belasten, ten opzigte van den tweeden rang, met $4\frac{23}{100}$ pCt. intrest willen koopen, wanneer hij schuldbrieven van het magtige Russische keizerrijk, welke, naar denzelfden maatstaf van rente, 91,09 waardig zijn, bij groote of kleine partijen, tegen minder dan 89 pCt. kan koopen; schuldbrieven, waaraan daarenboven eene bepaalde aflossing verbonden is, die dus in minder gunstige tijdsomstandigheden zeer veel vooruit hebben? Het behoeft hier naauwlijks herinnerd te worden, dat er zeer bedenkelijke staatkundige of financiële verwikkelingen kunnen ontstaan, zonder dat de staat daarom ophoudt aan deszelfs verpligtingen te voldoen. Dan zullen effecten, zonder bepaalden termijn van aflossing, veel minder waarde hebben dan andere, waarvan elk jaar een aanzienlijk gedeelte *à pari* afgelost wordt. Deze aflossing *à pari* moet, hoe diep ook door de gebeurtenissen de prijs der effecten van den staat gezonken zijn moge, regelmatig voortduren. [Eene schorsing zoude niets anders dan een bankroet zijn en alle hulpbronnen van het crediet voor dien staat verstoppen. Daaraan zal geen staat zich in onzen tijd onderwerpen, zoolang er mogelijkheid is, zich door nieuwe leeningen staande te houden, al moesten deze met de grootste opoffering gepaard gaan.

Alle deze omstandigheden zijn aan de massa der kapitalisten te wel bekend, dan dat het iets zoude kunnen baten, dezelve te verzwijgen of te verbloemen. Is het nu, bij kalme overweging derzelve, waarschijnlijk, dat op hetzelfde oogenblik, waarop Russische effecten, *met eene bepaalde aflossing*, welke, naar den maatstaf van $4\frac{23}{100}$ pCt. intrest, 91.09 waarde hebben, bij millioenen tegen 89 pCt. verkrijgbaar zijn, drie honderd millioenen Nederlandsche 3 pCts. schuldbrieven tegen 71 pCt. koopers zullen vinden? Zal niet de teleurstelling groot zijn? Het zal trouwens naderhand niet aan de gelegenheid ontbreken, het mislukken aan eenige onverwachte gebeurtenis te wijten. Elke dag brengt nieuwe gebeurtenissen, en *onverwacht* zijn de meesten voor hen, wie het aan kennis en doorzigt van zaken ontbreekt. Doch het mislukken zal daarom niet minder rampzalige gevolgen hebben. Het zal eenen verschrikkelijken schok geven aan 's lands crediet; het verkrijgen der tot dekking van het te-kort benoodigde millioenen moeijelijk, zoo niet onmogelijk doen worden; alle op betere grondslagen steunende ontwerpen tot vermindering van den rentelast voor langen tijd belemmeren; de beurs in verwarring brengen;

(1) Men zie 's mans bekentenis in het geschrift: *De Concessie tot verveening des Middelpolders, te Amstelveen*, pag. 6 en 7.

speculanten, die zich door hersenschimmige plannen lieten medeslepen, te grond rigten.

Men zegge niet, dat vier jaren tot de uitvoering gegeven zijn en de omstandigheden in dien tijd verbeteren kunnen. Men wachte dan liever deze verbeterde omstandigheden af. Dit zal oneindig beter zijn, dan zich roekeloos aan het gevaar bloot te stellen, dat de kapitalisten het nieuwe effect met $4\frac{23}{100}$ pCt. intrest weigeren, de opbrengst der Belgische schuldvordering door opvraging van 5 pCts. schuld spoedig verzwelgen en de Nederlandsche effecten dien ten gevolge een standpunt verkrijgen zullen, dat alle denkbeeld van reductie voor eene reeks van jaren zal doen verdwijnen.

De slotsom der beschouwingen is deze: Eene vermindering in de rente der staatsschuld is allezins wenschelijk. Wel bestuurd, kan dezelve schoone vruchten dragen. Een drie pCts. effect, althans wanneer eene bepaalde aflossing daaraan verbonden wordt, zal op het juist gekozen oogenblik een gereed onthaal vinden. Doch het tegenwoordig oogenblik is, om verschillende redenen, niet geschikt tot deszelfs uitgifte. Men doet wel, ook de zorgvuldigst bewerkte plannen naar de omstandigheden te wijzigen. Wat dan te doen? Men trachte, de 80 millioen schuldvordering ten laste van België geleidelijk tegen derzelver wezenlijke waarde (60 à 62½ pCt.), in het uiterste geval zelfs tegen één of twee percent minder te realiseren, in stede van dezelve thans, ten einde eenen zoogenaamden steun voor onrijpe en luchtige plannen te vinden, tegen den spotprijs van 53 of 54 pCt. af te staan. Men bestede de vijf of zes millioen gulden, die in dit geval meer zullen verkregen worden, tot eene vergoeding aan de houders van 5 pCts. schuldbrieven, welke zich het eerst vrijwillig tot eene vermindering op 4½ pCt. verstaan. De reductie op 4½ pCt. zal met zoodanige te gemoetkoming, welke het verlies der houders gedurende de eerste drie of vier jaren zal opwegen, geene zwarigheid ontmoeten, behoudens noodlottige politieke gebeurtenissen. De wetgeving zal daardoor tevens toonen, dat zij de schuldeischers van den staat niet als vijanden, die men, zoo veel megelijk, tracht te fnuiken, maar als innig verbonden aan de wezenlijke belangen van den staat beschouwt. Geene honderde millioenen nieuwe schuld zullen worden daargesteld; alle kansen voor de toekomst — en zij zouden in dit geval groot zijn — blijven vrij. Het zoude een solide, echt Hollandsche maatregel zijn, waardig aan den schoonsten tijd van onze geschiedenis.

Er is volstrekt geene haast bij dezen maatregel. Doch de heer ROCHUSSEN, misschien begeerig de opbrengst der Belgische schuldvordering in handen te bekomen, schijnt overgroote haast daarmede te maken. Alvorens nog eenig regt van beschikking te hebben, verhandelt hij reeds de Belgische schuldvordering. Wij zullen, om niet kwalijk begrepen te worden, ten slotte namen noemen; hij verhandelt de vordering tegen eenen smadelijken prijs aan de heeren DE ROTHSCHILD FRÈRES te Parijs en de SOCIÉTÉ GÉNÉRALE te Brussel. Nog heeft geene der beide Kamers hare toestemming gegeven, dat er eenige verkoop dier vordering zal plaats hebben, noch veel minder tot de voorwaarden van zoodanigen verkoop, — en reeds zenden aanzienlijke Belgische handelshuizen circulaires rond, waarbij zij hunne correspondenten dringend uitnoodigen aan de inschrijving deel te nemen, die waarschijnlijk binnen weinige dagen, tot den bij vergelijking met den stand der 3 pCts. onevenredig lagen prijs van 55—56 pCt., door de contractanten met het Hollandsche gouvernement zal worden geopend. Waren de brieven van winkel-agenten, zij zouden niets beteekenen; doch huizen van den eersten rang geven op de ondubbelzinnigste wijze te kennen, dat de overeenkomst tusschen partijen als voltooid beschouwd en de verhandelingen bij de Tweede Kamer voor niets anders dan een ijdel spiegelgevecht gehouden worden. De ruimte verbiedt ons, hier de gelithographiëerde circulaire der heeren OSY & COMP. te *Antwerpen* van 20 mei op te nemen. Mogt een der leden dezelve ter kennis van de Kamer brengen! De heeren OSY & COMP. behooren niet tot hen, die luchtige en winderige epistels in de wereld zenden. Hun moet uit eene goede bron verzekerd geworden zijn, dat de minister, zonder eenige toestemming der Kamers, de zaak geschikt heeft; die toestemming zal niet uitblijven: »*Il n'y a pas de doute.*" Het was niet slechts onstaatkundig, maar het moet stootend zijn voor de leden der Kamers, hunne werkzaamheden met zoo veel trotschheid of onverschilligheid behandeld te zien. Waarin bestaat de kracht der Kamers, indien het niet is in hunne stem over financiële onderwerpen? Zoo diep kan eene Nederlandsche volksvertegenwoordiging niet dalen, dat zij iemand in de wereld het regt toekent, haar als willenlooze werktuigen, van wien het ook zij, te beschouwen. Nog mag men hopen, dat de Kamers zich Nederland volkomen waardig toonen, dat zij Z. M. den koning eerbiedig verzoeken zullen, deze zoo nadeelige als luchtige ontwerpen in nadere overweging te nemen. E. A. (2)

(2) De schrijver dezer Staatkundig-Financiële Beschouwingen voornemens zijnde zich voor een geruimen tijd buiten Nederland te begeven, verzoekt de inzenders van financiële beschouwingen in de *Arnhemsche Courant* de goedheid te willen hebben, hunne bijdragen met eene andere letter dan de hierstaande te voorzien.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van 23 tot en met 28 mei.

Gehuwd: J. Scholten met H. Boerboom. — W. Weideman met H. Karel. — W. S. van Zadelhoff met E. Boekhorst.

Bevallen: J. H. Elands, geb. Hendriks, D. — J. G. Vermeer, geb. Aartsen, D. — G. Berends, geb. Straatman, Z. — M. Willemsens, geb. Jansen van Essen, Z. — J. G. Geurts, geb. Teunen, Z. — H. van Kuijk, geb. Vervoort, Z.

Overleden: C. Inderman, 52 j. — S. van Donselaar, 1 m. — J. de Beijer, echtgenoot van J. Sches, 43 j. — M. Marynissen, 2 j. 8 m. — J. R. Willemsen, 2 j. 13 d. — B. Wittich, 4 j. 2 m. — A. H. P. Wassink, 13 j. 4 m. — A. Willemsen, 5 d. — E. van Druten, weduwnaar van H. Zweers, 61 j.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: D. J. Haspels met T. D. van Someren. — A. A. A. Koedijk met K. Roeffen. — H. T. de Groot met G. Franken. — G. T. Lammers met A. Negrijn.

Bevallen: C. C. van Roosmalen, geb. Hengst, D. — C. van der Venne, geb. Elshout, D. — A. Peters, geb. van Bolderik, D. — G. van Wessem, geb. Blijdensteijn, D. — H. Verheijen, geb. Ruijs, Z. — J. Dekkers, geb. Jansen, D. — P. Albers, geb. Hertsig, Z. en D. — W. M. Neijboer, geb. Walters, D. — C. E. Krecke, geb. ter Bruggen, Z. — A. M. Ulrich, geb. van der Horst, D.

Overleden: S. E. van Hoogenhuijze, geb. von Schmid, 71 j. — J. B. Leijdecker, 8 m. — C. P. N. Obbes, 7 j. — J. Willems, geb. Schuurs, 40 j. — G. Gielsers, 10 m. — P. Dercks, geb. Broekman, 46 j. — G. Jansen, 4 m. — W. Kanneman, 72 j. — P. Evendik, 22 j. — H. J. C. Janssen, 2 m. — A. Jacobs, 46 j. — S. Wolf, 30 j. — C. Theunissen, geb. Baards, 66 j. — J. Verheijen, 2 d.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: H. van Beest met J. W. Mol. — D. P. Jansen met A. Lusink. — B. P. Lases met G. J. M. W. Stoffels. — A. Dijkstra met J. van Driel. — M. van Gelder met E. Northijm.

Bevallen: J. C. Hilbers, geb. Olijslager, D. — D. H. Tesink, geb. van Zeben, D. — B. Aalders, geb. Leerink, Z. — A. C. Derksen, geb. Geels, D. — M. J. Cremer, geb. Zwern, D. — H. van der Hoek, geb. Katoen, D. — A. Revelman, geb. Plomp, D. — J. Dijkland, geb. Haarman, Z.

Overleden: M. C. van Dael, 4 j. — B. Verhagen, 17 j. — J. Noorman, 51 j. — J. D. Tesink, 1 d. — H. Pellegrim, 72 j. — A. M. Nieuwland, 2 j. — H. van Keergen, 2 j.

TE TIEL:

Gehuwd: Mr. S. Rink met G. J. van der Willigen.

Bevallen: J. M. Verbrugh, geb. Veldhorst, D. — C. E. van Dorp, geb. Schram, Z. — J. Philipsen, geb. Cloosterman, Z.

Overleden: C. M. van Os, 1 j. 7 m. — H. J. Bachra, 76 j.

Advertentiën.

Den 7den April 1843, is te DOESBORGH, in den ouderdom van 79 jaren en 6 maanden, overleden de Hoog Welgeboren Heer WILLEM DE VAYNES VAN BRAKELL, *Gepensioneerd Kolonel, Oud-Commandant van het Militair Arrondissement van Gelderland en laatste Commandant van den eerste rang dezer Stad en Vesting.*

Uit hoofde van buitenslands zich bevindende betrekkingen, wordt deze kennisgeving eerst nu geplaatst.

Heden overleed, na eene slepende ziekte, mijn geliefde Echtgenoot L. KLAASSEN, in den ouderdom van 63 jaren. Wat ik en Mijne zes Kinderen aan hem verliezen zullen diegenen, welke den Overledene kenden, kunnen beseffen.

SPANKEREN, den 20sten Mei 1843. A. BRINKHORST, Wed. KLAASSEN. (1)

Algemeene en bijzondere Kennisgeving.

††† Aan het VENDU-HUIS in de Oeverstraat te *Arnhem*, op Woensdag den 31sten Mei 1843, Vendu van allerhande MEUBILAIRE GOEDEREN en RIJTUIGEN.

MAATSCHAPPIJ DER ASPHALT-MIJNEN VAN LOBSANN.

(Departement van den Neder-Rijn in Frankrijk.)

De ondergeteekenden brengen mits deze ter kennis van het algemeen, dat de heer *G. W. OSSEWEIJER*, architect, die, sints den 20sten maart jl. de betrekking van directeur der Technische werken en derzelver uitvoering in de *Nederlanden* van onze Maatschappij had verkregen, deze betrekking sints den 15den dezer loopende maand niet meer bezit, en dat onze Maatschappij alzoo noch dezen Heer, noch eene Firma van *OSSEWEIJER & COMP.* als hare Directeuren erkent.

De ondergeteekenden verzoeken allen, die met hare Maatschappij, wegens eenige werken, reeds in aanraking zijn of mogten verkiezen te komen, zich onmiddellijk te wenden aan de Algemeene Directie te *Arnhem*, — terwijl zij tevens de verzekering durven geven, dat de Producten harer Asphalt-Mijnen, welke voortaan niet dan door tusschenkomst der gemelde Algemeene Directie te *Arnhem* kunnen verkregen worden, in alle opzigten aan de verwachting zullen beantwoorden, en dat de werken, door haar met behulp van der zaak kundige werklieden onder haar onmiddellijk toezigt daar te stellen, de beste aanbeveling zullen zijn voor de bruikbaarheid, duurzaamheid en groote nuttigheid dezer mineraal-stoffen.

Arnhem, 27 mei 1843.

De Directie der Mijnen van *Lobsann*,
DOURNAY & COMP.

††† De Eigenaren van *DECAMA-*, *CUIK-* en *FOEYTS*-Veen-Compagnie worden verzocht op Woensdag den 14den Junij 1843, des namiddags ten 4½ uur, te verschijnen ten huize van den Koffijschenker *SWILDENS*, op den Wirdumerdijk, te *Leeuwarden*, ten einde de JAARLIJKSCHE REKENING op te nemen en verder te besluiten hetgeen dienstig zal worden bevonden.

MINERALE WATEREN.

De Ondergeteekenden hebben dezer dagen de navolgende versche MINERALE WATEREN direkt van de Bronnen uit *Duitschland* ontvangen als: *Selterser-*, *Fachinger-*, *Geilnauer-*, *Heppinger-* en *Pullnaer-Bitter-Water*, als ook vele andere soorten, hoofdzakelijk tot geneeskundig gebruik.

Zij hebben, tot gemak hunner begunstigers, de bovengenoemde artikelen verkrijgbaar gesteld te *Arnhem* bij den heer *D'ARNAUD GERKENS*, alwaar dezelve steeds voorhanden zijn.

Rotterdam, 20 Mei 1843.

ROGGENBACH & VAN DER HOOP.

*** Bij den Boekverkooper *K. FUHRI*, te *'s Gravenhage*, ziet op heden het licht:

De CONCESSIE TER VERVEENING DER MIDDELPOLDERS, TE AMSTELVEEN, *aan Waarheid en Regt getoetst*, door *E. W. VAN DAM VAN ISSELT*; à 30 C.

*** Bij den Boekverkooper *JOHANNES MULLER*, te *Amsterdam*, is verschenen en alom verzonden:

J. ACKERSDIJCK, Nederlands Financiën. Nationale Schuld . . . f 0.50.

*** Bij *BLUSSÉ EN VAN BRAAM*, te *Dordrecht*, is van de pers verschenen en alom te bekomen:

I. *W. R. VEDER, Leerrede over den Gelukstaat der vroeg gestorvene Kinderen* . . . f 0.50.

II. *A. VOGELSANG, Bedenkingen op de door den Graaf VAN RECHTEREN gegeven Beschouwingen over eene vereenvoudigde Huishouding van Staat*, benevens eene BIJDRAGE *tot eene vereenvoudigde inrigting der Plaatselijke Besturen ten Platte Lande* f 0.90

III. *J. G. SWAVING, Galerij van Roomsche Beelden of Beeldendienst der 19de Eeuw*; met Platen, *tweede druk* . . . f 3.60.

*** Bij *H. P. A. VAN GORCUM EN COMP.*, Provinciale Drukkers van *Drenthe*, is van de Pers gekomen en mede te verkrijgen bij den Boekhandelaar *SIJBRANDI*, te *Amsterdam* en verder alom:

1°. Mr. *P. VAN DER VEEN*, *Pleidooi over den Turf-Accijns*. Prijs 35 Cents.

2°. De ACCIJNS OP DEN TURF, *beschouwd in zijn wezen en gevolgen*, door een Gezelschap van Veenlieden. Prijs 50 Cents.

3°. Mr. *E. J. THOMASSEN, à THUESSINK VAN DER HOOP*, *Conclusie over den Turf-Accijns*. Prijs 75 Cents.

4°. GESCHIEDENIS *der Transactiën van 149 Veenlieden met de Administratie*; door een Gezelschap van Veenlieden. Prijs 15 Cent.

5°. WENKEN EN OPMERKINGEN voor ARMVERZORGERS *en allen, die uit eigen beweging zich met eenige werkdadige zorg voor Armen belasten*. Prijs 50 Cents.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 22 Mei 2 El 9 Palm 0 Duim; gew. 14 Duim . . . O. D.

Te *Arnhem*, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.